

BUITENLANDSCH OVERZICHT.

Op den dag tusschen Goeden Vrijdag en Paschen, op *Stillen Zaterdag*, kwam de oorlog in Europa.

De oorlog komt naderbij. Sedert bijna twintig jaren is hij gebleven buiten ons werelddeel. Hij heeft gewoed in Zuid-Amerika, in Afrika en in het verre Oosten. Hij heeft dikwijls bedreigd in Europa, maar is altijd buiten gehouden. Vredescongressen hebben droomen van een beteren tijd voorgetooverd. En nu is hij weer hier. Niet meer dan twintig jaren hebben wij hem, aan het eind dezer eeuw, kunnen missen.

Nog verschrikt hij ons zoo hevig niet. Het is nog geen oorlog tusschen christennatiën; de Turk is een van de partijen en die hoort alleen maar door een deel van zijn grondgebied in Europa thuis. De groote mogelijkheden streven ernaar den Europeeschen vrede te handhaven; daarin ligt een verontschuldiging voor hun gedraal. Maar het is altijd gezegd: de Balkan is een buskruitvat, wee als er vuur in de nabijheid komt. Nu spelen de vlammen om het buskruitvat.

De Turksch—Grieksche oorlog wordt gelocaliseerd; met andere woorden, men laat de partijen uitvechten, of liever men laat ze voorloopig vechten en ziet toe. Het gevaar voor Europa ligt in de bemoeiing van een der mogelijkheden. Hier staan wij nu met onze sympathie voor de Grieken, die na de eerste oorlogsdagen zeker niet verminderd is. En wij hopen vurig dat zij kort en goed verslagen worden.

Want er zijn drie mogelijkheden. De eerste is deze dat de Grieksche wapens succes hebben. Zij is de geringste. In dat geval zou de geheele Balkan in opstand geraken. Al de christenstammen onder de heele en halve heerschappij van den Turk zouden den overwinnaar bijspringen. Europa zou tot tusschenkomst gedwongen worden en de lang gevreesde verdeling van het Turksche Rijk zou nabij zijn. Die regeering, welke niet op landaanwinst belust zou zijn, zou toch stellig onder den invloed der geldmannen genoopt worden tot meedoen. De Halve Maan zou geen reden meer hebben om het Kruis te ontzien en de weerlooze christenen in het ondergaande Ottomansche Rijk zouden bij duizenden de slachtoffers zijn.

De tweede mogelijkheid, veel waarschijnlijker dan de eerste, is deze. De toestand blijft weken lang dezelfde. Er is afwisselend succes van Grieken en Turken; overwinningen ter zee van de eersten, te land van de laatsten, maar niet zoo dat de weg naar de hoofdstad open ligt. Een toestand dus als in de eerste week van den oorlog; de Turken strijdend met onbetwistbaar succes, maar telkens gehinderd, tegengehouden, gedeeltelijk teruggedreven door de Grieken.

Ook dan is er groot gevaar voor Europa. Men heeft gezien dat de geruststellende verklaring van Bulgarije dat het zich kalm zou houden, den Bul-